

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

Qvaestio CXXV. De vitijs oppositis fortitudini. Et primo de timore.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](#)

ter non contra praeceptum facit, si peccat uenialiter, ut non moriatur: quando autem tale opus est, quod est integrum bonum si tunc fiat, & nihilominus si praeferatur, nullum peccatum est, tunc martyrium est de confito. Ad authoritatem Aristot. dicitur, quod Aristot. dicit pro nullo, aut modo bono: & non dicit, pro bono mortal, seu vir

D. 346.

tutis: & iterum dicit, quod praeferre modicum boni uale magna ignominia, prauani animi est, ut faciunt qui patiuntur turpissimas habent iniurias, putant, adulterij pro pecunia & similes. Nos autem loquimur de bono virtutis moralis, de quo dicit ibidem Aristot. distinguendo, quod quedam facere que non oportuit, & per timorem mortis, quandoque dignum videatur venia: quedam autem talia sunt, quod potius est moriendum: ex quibus pater qd Aristot. nūquam excusa facere quia non oportet, sed digna uenia ponit quandoque.

Certum est enim quod uenia non egent nisi culpes: & hoc etiam nos dicimus, quod quandoque propter timorem mortis peccare, non nisi ueniale est: ut si quis mendacium officiosum diceret nemoreretur cum quanto stat, quod nisi posset eligere subire morte pro euangelando illud ueniale, & tanto plus, quanto ueritatis illius uenialis relata in Deum, quid diuinum sit, quod Aristotelem lauit.

¶ Ad secundum dicitur, quod pro operibus eurapie, affordabilitas, liberalitas, & misericordia patiuntur, si tunc sunt opera virtutis integrarum relatis in Deum, vir lapies licet subi martyrum.

¶ Ad tertium dicendum, quod Gregor. loquitur de praeceptis operibus, vel prohibitis affirmatis, vel a iure positivo, quae exigunt debitas circumstantias ad hoc, quod sint virtus opera integra, ut sunt ieiunium, uir predicationis officio, & huiusmodi. haec enim nisi prudenter circumstantiis veliantur, non sunt virtutum opera. Scriptum est enim, Rationabile obsequium vestrum, ad Roman. 12. Et propterea gratis concedimus, quod talia quandoque sunt licita, & quandoque non. Et propterea non semper sunt causa martyrij, quia non semper sunt virtutum opera.

¶ Ad secundi dubij argumentum dicitur, quod minus est de ista negatione consequentia, nisi iam conflare ex dictis, quod iste aquinocat de opere virtutis: quoniam author. loquitur de virtutis opere integrum, quod implicat ex aliqua circumstantia definiri est bonum: iste vero accipit opus virtutis ex suo tamum genere. Et propterea ratio litera flat solida. Quod autem ille dicit esse malum aliquod seclusa mortis circumstantia, quod illa apposita non est malum, dupliciter potest intelligi. Primo, de actu per se malo, ut est mendacium, furtum & cetera. Et de hoc est fallsum, quia quod est secundum se malum moraliter, nulla potest circumstantia fieri non malum: quoniam ad malum quilibet singularis defectus sufficit, ut Dionys. dicit 4. cap. de diuin. nominib. Secundo, potest intelligi de actu qui est malus sine tali circumstantia, puta, dicere aliquod uerbum sine necessitatibus, aut utilitatis causa, est oriosum & malum. Et si ex aliqua circumstantia fieri necessarium, aut uile, non est opiosum: & de tali malo ve-

rum dicitur. Sed nihil obstat doctissimum, quod pro curando verbis omniis tunc sit otiosum, sicut parum quis mundum nescit illius peccari ad Deum, ut precepit autem concludit, quod pro uirando ver-

quicunque patitur pro quo cum

que bono faciendo, vel pro quo

cunque peccato virando proponit

Christum, quia hoc totum pertinet ad fidem.

AD SECUNDUM dicendum, quod

veritas aliarum scientiarum nos

pertinet ad cultum diuinitatis &

ideo non dicitur esse veritas, secun-

dum pietatem, unde nec eius con-

fessio potest esse direcde marty-

causa. Sed quia omne men-

dicium peccatum est, ut supra ab-

bitum est, vitatio mendacij con-

tra quamcumque ueritatem in

in quantum mendacium est dis-

nisi legi contrarium, porci

martyrij causa.

AD TERTIUM dicendum, quod

bonum Reipublice est praeponi

inter bona humana: sed boni de-

uini, quod est propria causa mar-

tyrij, est potius quam humani-

tamen quia bonum humani po-

test effici diuinum, ut si referatur

in Deum, ideo potest esse quod-

cumque bonum humanum ma-

tyrij, causa. secundum quod in

Deum referatur.

QV AESTIO CXXV.

De timore in quatuor articulis dicitur.

DEINDE considerandum est de uitis oppositorum titudini. Et primo De re more. Secundo De inuiditate. Tertio, De audacia.

riendum sit, ut pareat extra, de his que in memoriis Sacris. Et ex ratione prius allat, quia huiusmodi sunt Deum quantumcumque ministrant, ueritatem corporalem. Vide ejusdem de ipsius ueritate disputatione preludium illa, uolens ostendere a peccato. Scriptum est enim, quod propter Christianis abiendi finibus.

Super Questionem censuram magistrorum.

IN tua q. 1:5. dubium unum tamum ostendit, excludere a prohibitis, vel praeceptis legis. Et est ratio dubij, quia in littera scripta, non est contra prohibita, uel praecepta dicta, sed contra morem, est peccatum mortale, absque exceptione. Cum enim confitit quod agere contra legem praeceptum hominis non agit contra legem dei, non datur agere a diuina, & praeceptam humanam. Consequens est, quod non nisi ueritatem personalem gressor proper timorem, si demissa littera scripta, & tormentorum fati excludere a praeceptis legis. Præterea, Secundum littera citius subiectum, tenet comparet, si tuus accidens non est contra legem dei & tormentorum fati excludere a praeceptis legis. Ita nota est, & antecedens patet.

¶ Ad hanc questionem in precedente libri

occasione hius litera, quod ostendit non est

timor mortis non eximiit hominem praeceptis per legem politiuam. Et hoc claram praecep-

h[ab]it[us] qui vi metu[m]e causa sunt. Vbi participatio in diuinis cum excommunicatis pro nullo metu excusat dicitur, quia, ut ibi dicunt, est peccatum mortale. Et tamen constat, quod talis prohibito de ure possum est, quia de licentia Papae est licita. Obligatur ergo ius positivum quandoque ad peccatum mortale, & consequenter nullus

moris meus declinandum est ab obseruacione posticu[m] iuriis.

¶

¶

Ius cuius potest obligare sub poena capitis.

¶

¶

Vtrum timor sit peccatum fortitudini.

¶

¶

Vtrum sit peccatum morale.

¶

¶

Vtrum excusat, uel diminuat peccatum.

ARTICVLVS PRIMVS.

Vtrum timor sit peccatum.

A PRIMVM sic proceditur.

Videtur, quod timor non sit peccatum. Timor enim est passio quaedam, ut supra * habitus est: sed ex peccatis non laudatur, neque uituperatur, ut patet in §. Ethic. & uero lex animata. Unde in huiusmodi distinguendis uiderem, quia quaedam imponuntur ab homine idem est indicium quod de precepis, & prouibus a positione auctore, quod ab homine auctoritate robore habere dignoscitur, quoniam princeps est cunctus uult, ut dicitur in §. Ethic. & uero lex animata. Unde in huiusmodi distinguendis uiderem, quia quaedam imponuntur ab homine directe, ut dum aliquis citatur, aut mitimur, aut subueni facere, uel omittere hoc, aut illud: quaedam uero indirecte ex lectione hominis consequuntur. v. g. Episcopus excommunicatus uincit tales, uel potest intercedere &c. Ex hoc enim sequitur, quod quilibet uenerius excommunicatus uitare non ex precepto episcopi, sed ex pars dispositio[n]e. Et in illis, quia preceptum iuris est obligans, euidens est iudicium idem est. In illis uero ubi solum hominis preceptum est, id est quod esse indicium patet uideribus quod lex & principes auctorem habent potestem, & uterque in foro ciuilis potest precepere sub poena capituli & facere precepta simpliciter: & propter cum his uulnus de precepta ab homine sunt, interpretanda sunt sicut a lege sufficiunt facta. Et si extant circumstantiae, unde cum quibus lex obligaret, & preceptum quoque hominis obligat: ita quod sicut timor mortis non excusat a transgressione legis, si esset super hoc lata, ita non excusat a transgressione precepti lati ab homine. Si uero circumstantias alter inveniuntur tunc actus, ut lex, si esset lata, non

obligaret, nec preceptum hominis tunc ligat.

¶ Et per hoc pareret responsio ad secundam obiectionem in op[er]um, quia citatus personaliter carens auctro accessu, ideo non tenetur, quia nec etiam si lex hoc precepisset, tenetur. Quoniam autem accessus non est tutus ex parte iudicis, puta, quia

seus tyrannus, &

tunc constat, quod

non declinat iudicem,

sed faciatatem tyran-

nii, quod lex cocedit.

Aut non est tutus pro-

ppter alios, & tunc ex-

cusat a lege, quia

non potest comparare.

Quoniam non po-

test tunc comparare,

perinde est ac si non

potest comparare.

¶ Ad primam autem obiectionem dicitur,

quod littera non acci-

pit legi diuinam hoc

in loco, ut distinguui-

tur ab alijs legibus:

quod ex duobus pa-

ter. Primo, ex eo q[ui]

sequitur, quod ex

timore mortis facere

contra ius naturale,

et letiolum peccati

ueniale, quod ridicu-

lum est imponere ta-

to doctor. Et patet

sequela, quia ius na-

turel[e] d[omi]ni propri

ta diuinum propri

s. com. 5.

¶

AD PRIMVM ergo dicendum, q[uod]

timor communiter dictus secu-

dum suam rationem importat uni-

uersaliter fugia: unde quantu[m]

ad hoc non importat rationem boni,

uel mali, & similiter est de quali-

bus alia passione. Et ideo * Phil.

dicit, q[uod]

passiones non sunt lauda-

biles, neq[ue] uituperabiles, ga[ve] scili-

cet non laudantur, neque uitu-

perantur qui irascuntur, uel ti-

ment: sed qui circa hoc aut ordi-

nante, aut inordinante habent.

AD SECUNDVM Dicendum,

quod timor ille, ad quem induc-

it Apostolus, est conueniens ra-

tioni, ut felicit[er] seruus timeat

ne deficit in obsequijs, que do-

mino debet impendere.

AD TERTIVM dicendum, quod

mala, quibus homo resistere no-

potest, & ex quorum sustinentia

nihil boni prouenit homini, ra-

tio dicitur esse fugienda: & ideo

timor talium non est peccatum.

ARTICVLVS II.

Vtrum peccatum timoris oppo-

tetur fortitudini.

A D SECUNDVM sic proceditur.

Videtur, quod peccatum ti-

moris non opponatur fortitudini.

Fortitudine enim est circa peri-

cula mortis, ut supra * habitus

est: sed peccatum timoris non

semper pertinet ad pericula mor-

is, quia super illud Psal. 127. Beati

omnes qui timet Dominum. †

glo. dicit, quod humanus timor

est, quo timemus pati pericula

carnis, uel perdere mundi bona.

aut cuiusque iuri facit, contra legem diuinam facit, ac per hoc

timor suis moris, siue alterius mali, non excusat a toto licet a

tanto, ut in §. Ethico, habes.

Secunda Secunda S. Thomæ.

QQ. Et si

Q.VAEST. CXXV.

F& super illud Mat.26. Oravit tertio cundem sermo
nē &c. dicit * glos. quod triplex est malus timor, s.
timor mortis, timor doloris, & timor utilitatis. nō
ergo peccatum timoris opponitur fortitudini.

P 2 Præt. Præcipuum quod commendatur in for-
titudine, est quod ipsa exponit se periculis mortis:
sed quandoq; aliquis ex timore seruitutis, uel igno-
miniae exponit se morti, sicut * Aug. in 1. de ciuitate
Dei narrat de Catone, qui ut non incurret Cæsa-
ris seruitutem, morti se tradidit. ergo peccatum ti-
moris non opponitur fortitudini, sed magis habet
similitudinem cum ipsa.

T 3 Præt. Omnis desperatio procedit ex aliquo ti-
more: sed desperatio non opponitur fortitudini,
sed magis spci, ut supra * habitu est. ergo neque
peccatum timoris opponitur fortitudini.

SED CONTRA est, quod † Philosoph. in 2. & 3.
Ethic. timiditatem ponit fortitudini oppositam.

RESPON. Dicendum, q; sicut supra * dictum est,
omnis timor ex amore pcedit: nullus enim timet
nisi contrarium eius quod amat: amor autem non
determinatur ad aliquod genus uirtutis, uel uitij;
sed amor ordinatus includitur in qualibet uirtute:
quilibet enim uirtuosus amat proprium bonū uirtutis:
amor autem inordinatus includitur in quo-
libet peccato. Ex amore enim inordinato procedit
inordinata cupitas: unde similiiter inordinatus ti-
mor includitur in quolibet peccato, sicut auarus ti-
met amissione pecunia, intemperatus amissione
uoluptatis, & sic de alijs: sed timor præcipius est pe-
rículorum mortis, ut probatur in * 3. Ethic. & ideo
talis timor inordinatus opponitur fortitudini,
qua est circa pericula mortis, & propter hoc an-
nomasice dicitur, timidas fortitudini opponi.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod authoritates
illa loquuntur de timore inordinato communica-
ter sumpto, qui diuersis uirtutibus opponi potest.

AD SECUNDVM dicendum, quod actus humani
præcipiū dijudicantur ex fine, ut ex supra * dictis
patet. Ad fortē autem pertinet, ut se exponat pe-
rículus mortis propter bonum: sed ille qui se pericu-
lis mortis exponit, ut fugiat seruitutē, uel aliquid
laboriosum, a timore uincitur, quod est fortitudi-
ni contrarium. Vnde * Philos. dicit in 3. Ethic. q; mori
fugientem inopiam, uel captionem, uel ali-
quid triste, non est fortis, sed magis timidi. Molli-
ties est enim fugere laboriosa.

AD TERTIUM dicendum, quod sicut supra * di-
ctum est, sicut spes est principiū audacia, ita timor
est principiū desperationis. Vnde sicut ad fortē,
qui uitior audacia, moderate præexistit spes, ita
econuerso desperatio ex aliquo timore procedit.
Non autē oportet, quod quilibet desperatio pro-
cedat ex timore quolibet, sed ex eo qui est generis
sui. Desperatio autem qua est opponitur spes, ad aliud
genus resertur, scilicet ad res diuinās: timor autem
qui opponit fortitudini, pertinet ad pericula mor-
tis. Vnde ratio non sequitur.

ARTICVLVS III.

Vtrum timor sit peccatum mortale.

AD TERTIUM sic procedit. Videtur, quod ti-
mor non sit peccatum mortale. Timor enim,
ut supra * dictum est, est in irascibili, qua est pars
sensualitatis; sed in sensualitate est tantum pecca-
tum ueniale, ut supra * habitu est. ergo timor non
est peccatum mortale.

ARTIC. III. ET III.

T 2 Præterea, Omne peccatum
auertit à Deo: hoc autem non facit
per illud Judith. 7. Qui formidat
glos quod timidus est qui primis
tum trepidat, non tamen corde tem-
ri & animari potest. ergo timor non
mortale.

T 3 Præterea. Peccatum mortale
hit à perfictione, sed etiam à
non retrahit à precepto, sed for-
quia super illud Deuteronomio 32.
midolosus, & corde pauidus est
posse quemquam perfectionem
uel militie spiritualis accipere, quia
renis operibus pertimelit. ergo timo-
catum mortale.

SED CONTRA est, quod p; fido per
debet poena inferni, qua tamē
cund illud Apoc. 21. Timidus & timo-
cratis &c, pars erit in flago ignis in
est mors sedē, ergo timidus est.

RESPON. Dicendum, quod timor
est, timor peccatum est secundi opus
tus, prout s; refugit, quod nō est secundū
refugiendum. Hæc autē in mortis
doque quidem confitit in folo ap-
non superueniente cōfentia mortis
sion non potest esse peccatum mortale.

Hec quoque uero huiusmodi am-
oris pertingit utque ad appetitum
dicitur uoluntas, qua exhibetur
quid nō secundū ratione: sed
timoris quandoque est peccatum
doque ueniale. Si enim aliquis per
quo refugit periculum mortis, non
temporale malum si dispoluit, ut
prohibuit, uel prætermisit, ut
cepit in lege diuinā, talis timor
tale: alioquin erit peccatum ueniale.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod
dit de timore secundū qd cōfinitur
AD SECUNDVM dicendum, quod
la pō intelligi de timore febrile
uel potest melius dici, quod illuc
cuius animū timor uincit impedit
contingere, quod etiam si timeat
le, non tñ aliquis iā obstat, tñ
sionibus renocari possit: fluctuant
mortaliter peccans, concupiscentia
reuoatur, ne opere implat quoque
qua.

AD TERTIUM dicendum, quod
tur de timore renocate hominē
est de necessitate peccati, sed de pen-
Talis autem timor non est peccatum
quique ueniale, quandoque etiam non
puta, cum aliquis habet timor mortis
temporale, quod p; fido per-

ARTICVLVS III.

Vtrum timor ex ea sit peccatum mortale.

AD QUARTVM sic procedit. Timor
mortis non excusat peccatum. Timor
peccatum, ut * dictum est, permittit
sat a peccato, sed magis aggraviat
non excusat a peccato.

T 2 Præt. Si aliquis timor moris, qui dicunt
excularet timor mortis, qui dicunt
temporale, non excusat a peccato.

QVAEST. CXXVI.

cum mors ex necessitate imminet omnibus, non A
videtur esse timenda, ergo timor non excusat a
peccato.

¶ 3 Præt. Omnis timor aut est mali temporalis, aut spiritualis: sed timor mali spiritualis non potest excusare peccatum, quia non inducit ad peccandum, sed magis retrahit a peccato. Timor etiam mali temporalis non excusat a peccato, quia sicut * Philof. dicit in 3 Ethicor. inopiam non oportet timere, neque ægitudinem, neque quæcumque non propria malitia procedunt. ergo uidetur quod timor nullo modo excusat a peccato.

SED CONTRA est, quod dicitur in * Decret. I.q. I, Vim passus, & inuitus ab hæreticis ordinatus, co-
lorem habet excusationis.

RESPON. Dicendum, quod sicut supra * dictum est, timor intatum habet rationem peccati, in quantum est contra ordinem rationis. Ratio autem indicat quædam mala esse magis alij fugienda: & ideo quicumque, ut fugiat mala, quæ secundum rationem sunt magis fugienda, non refutat mala, quam sunt minus fugienda, non est peccatum: sicut magis est fugienda mors corporalis, quam amissio rerum temporalium. Vnde si quis propter timorem mortis, latronibus aliquid promitteret, aut daret, excusat a peccato quod incurreret, si sine causa legitima pratermissis bonis, quibus esset magis dandum, peccatoribus largiretur. Si autem aliquis per timorem fugiens mala, quæ secundum rationem sunt minus fugienda, incurrat mala quæ secundum rationem sunt magis fugienda, non potest totaliter a peccato excusari, qatimor talis inordinatus esset. Sunt autem magis timenda mala animæ, quam mala corporis: corporis autem magis, quam mala exteriorum rerum. Et ideo si quis incurrat mala animæ, id est, peccata, fugiens mala corporis, puta, flagella, vel mortem, aut mala exteriorum rerum, puta, damnum pecuniae, aut si sustineat mala corporis, ut uitet damnum pecuniae, non excusat totaliter a peccato. Diminuitur tamen secundum aliquid eius peccatum, quia minus uoluntarium est, quod ex timore agitur. Imponitur enim homini quædam necessitas aliquid facendi propter timorem imminentem. Vnde * Philo sophus huiusmodi, quæ ex timore fiunt, dicentes non simpliciter uoluntaria, sed mista ex uoluntario, & inuoluntario.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod timor non excusat ex ea parte qua est peccatum, sed ex ea parte qua est inuoluntarium.

AD SECUNDUM dicendum, quod licet mors omnibus imminet ex necessitate, tamen ipsa diminuit temporalis uitæ est quoddam malum, & per consequens timendum.

AD TERTIUM dicendum, quod secundum Stoicos, qui ponebant bona temporalia non esse hominis bona, sequitur ex consequenti, quod mala temporalia non sint hominis mala, & per consequens nullo modo timenda: sed secundum * Augustin. in lib. de liber. arbit. huiusmodi temporalia sunt minima bona: quod etiam Peripatetici senserunt. & ideo contraria corum sunt quidem timenda, non tamen multum, ut pro cis recedatur ab eo, quod est bonum secundum virtutem.

ARTIC. I.

QVAESTIO CXXVL

306

¶ Super Questionem
confermamusq[ue] si
manifestam.

De uitio intimidatis, in duos articulos diuisa.

DE INDE considerandum est de uitio intimidatis.
ET CIRCA hoc queruntur duo.
¶ Primò, Vtrum intimidum esse sit peccatum.
¶ Secundo, Vtrum opponatur fortitudini.

ARTICVLVS PRIMVS.

Vtrum intimiditas sit peccatum.

AD PRIMVM sic proceditur. Videtur, quod intimiditas non sit peccatum. Quod enim ponitur in commendationem uiri iusti, non est peccatum: sed in commendationem uiri iusti dicitur Prover. 28. Iustus quasi leo confidens absq[ue] terrore erit. ergo esse impavidum non est peccatum.

¶ 2 Præt. Maximum terribilium est mors, secundum * Philof. in 3. Ethic. sed nec morte oportet timere, secundum illud Matth. 10. Nolite timere eos qui occidunt corpus &c. nec etiam aliquid quod ab homine posset inferri, secundum illud Isa. 51. Quis tu, ut timeas ab homine mortalitatem? ergo impavidum esse non est peccatum.

¶ 3 Præt. Timor ex amore nascitur, ut supra * habitum est: sed nihil mundanum amare pertinet ad perfectionem uirtutis, quia ut † August. dicit in 14. de ciuit. Dei, amor Dei usq[ue] ad contemptum sui facit ciues ciuitatis celestis. ergo nihil humana formidare, uidetur non esse peccatum.

SED CONTRA est, quod a iudice iniquo dicitur Luc. 18. quod nec Deum timebat, nec hominem reuerberatur.

RESPON. Dicendum, q[ue] quia timor ex amore nascitur, idem iudicium uidetur esse de amore, & timore. Agitur autem nunc de timore, quo mala temporalia timentur, qui prouenit ex temporalium bonorum amore. Inditum autem est unicuique naturaliter, ut propriam uitæ amet, & ea que ad ipsam ordinantur cum debito modo, ut scilicet amentur huiusmodi non quasi finis cōstituatur in eis, sed secundum quod eis utendū est propter ultimū finē. Vnde q[ue] aliquis deficiat a debito modo amoris ipso, est contra naturalem inclinationē, & per consequens est peccatum. Numquā tamē at ali amo re aliquis totaliter decidit, quia id quod est naturale, totaliter perdi non potest: propter quod Apostolus dicit ad Ephe. 5. Nemo umquam carnem suam odio habuit. Vnde etiā illi qui scipios interimunt, ex amore carnis sue hoc faciunt, quam uolunt a

Secunda Secundæ S. Thomasæ.

IN tota quest. 126. nihil aliud occurrit scribendum, nisi attentes reddere lectors, quod author in art. 2. in responsione ad tertium, in calce non dicit, q[ue] fortitudo fecundū diversa media habeat diversa extrema, ut Martinus imponit sibi ex hac responsione, bis, scilicet, in q. 1. & q.

12. Sed dicit, q[ue] non est inconveniens, q[ue] fortitudo secundum diversa habeat diversa extrema. Aliud est enim dicere, secundum diversa: & aliud,

secundum dum diversa media. Fortitudo namq[ue] tantum medium haber formaliter, scilicet ad maxima, & optima pericula inclinare secundum q[ue] oportet, quod o, ubi, sicut &c. Sed q[ue] hoc

medium in pluribus

lib. 3. c. 6. a.
medio, to. 5.

ideo non inconveniens

secundum diversas pal-

fiones habere diversa

extrema, & hic est

fensus literæ. Vnde

inferius in q. 131. art.

z. ad primum, author

ponens plura extre-

ma per excessum, re-

specu[m] magnanimi-

tatis, clarus h[ab]et

den[omin]ent sententiam re-

plicas dicens, Non

art. 2.

est inconveniens se-

condum diversa, esse

plures excessus uni-

medij, hac ille; sed

de his latior erit in

quæstio. 128. sermo,

vbi Martinus respon-

debitar.